

Verslag van de uitgevoerde activiteiten vanaf 2016

2016 was het eerste gehele jaar dat Ellen en Wieger niet meer fulltime in Blantyre woonden.

Wieger is sedertdien wel vele malen in Malawi terug geweest, in periodes van 2 of 3 weken, waarover hierna meer.

Ellen ging in 2016 naar Blantyre voor een congres Psychiatrie waar zij samenkwam met collega's uit heel Zuid-Oost Afrika om samenwerking op het gebied van e-learning te bestendigen.

Nadat Ellen in Malawi had ontdekt hoe inspirerend het is om bezig te zijn met onderwijsontwikkeling, heeft zij gekozen voor een Academische baan als stafid psychiatrie aan het AMC. Direct na terugkomst werd zij de coördinator van het psychiatrie coschap in het AMC en de geaffilieerde ziekenhuizen/GGZ instellingen. Na korte tijd is daar ook de coördinatie voor het psychiatrie onderwijs uit de nieuwe UvA bachelor "Epicurus" bijgekomen. De implementatie en het vervolgen van de e-learning in Malawi kan zij nu vervolgen met meer kennis die zij opdoet bij onderwijsontwikkeling op de UvA met ruimschootse onderwijsondersteuning vanuit het Centrum voor Evidence Based Education. .

Wieger heeft het erg naar zijn zin bij de Algemene Pediatrie in het AMC waar hij sinds juni 2016 werkt. Deze bescheiden klinische baan is veel beter te combineren met het onderzoek(-swerk) en de bezoeken aan de onderzoekssite in Malawi. Hij hoopt wel dat de bescheiden aanstelling in 2017 iets wordt uitgebreid omdat hij liever iets meer klinisch werk doet dan nu het geval is. Hij werkt 3 dagen per week aan de onderzoeksactiviteiten in Malawi (zie hierna) maar ook aan de 'offspin' die hier uit voortkomt. Gemiddeld 1 2 dagen per week werkt hij als algemeen kinderarts en ziet hij Nederlandse kinderen.

In 2017 zet Wieger de supervisie van het succesvolle en groeiende Malawiaanse onderzoeksteam voort en gaat hij ongeveer iedere 2-3 maanden een aantal weken werken in Malawi. Hij doet daar dan patiëntenzorg, (bedside-) teaching, geeft onderwijs aan MBBS-5 studenten en doet mee aan de diensten van de afdeling Kindergeneeskunde

Door deze nieuwe situatie is het verwezenlijken van de eerste doelstelling van onze Stichting, het verlenen van eerstelijns geneeskundige zorg, in elk geval voorlopig nauwelijks meer aan de orde. Des te meer kan de energie vanaf nu dan ook worden gericht op de voortzetting van het onderzoek en 2 nieuwe doelstellingen: local capacity building en e-learning.

Local capacity building

Sinds ons vertrek zijn er namens Doctors for Malawi 2 Malawianen bezig geweest met klinisch onderzoek; Kate Chidzalo, Chikondi Makwinja en Emmanuel Chimwezi. Zij kregen hierbij (secretariële) ondersteuning van Matilda Lali en Ellah Mawerenga. Wij zijn erg blij dat deze Malawianen steeds beter in hun werk worden waarmee de local capacity building steeds beter van de grond komt.

Kate Chidzalo, student Pedagogiek en in het onderzoeksteam degene die 'Developmental Assessments' doet, is steeds beter in haar rol gegroeid. Dank zij de bijdragen van onze donateurs aan Doctors for Malawi is Kate's salaris in 2016 betaald. Ook betaalde Doctors for Malawi voor 50% mee aan een nieuwe laptop voor haar. Zij is voor het grote nieuwe Netwerk project dat op stapel staat ("CHAIN", zie hieronder) in een onafhankelijke sollicitatie procedure aan de faculteit Geneeskunde in Blantyre, als beste kandidaat naar voren gekomen! 'Onze Kate Chidzalo' heeft in het afgelopen jaar voor een ander klinisch onderzoeksproject gewerkt op de ondervoedingsafdeling en zich met name verder bekwaamd in het afnemen van een in Malawi ontwikkelde en gevalideerde vragenlijst die ontwikkeling meet ('childhood development'). Deze vragenlijst, de 'MDAT' genoemd (Malawian Developmental Assessment Tool) is een zeer uitgebreide lijst waarbij kinderen worden geobserveerd door hun van simpele taakjes te laten uitvoeren. Te denken valt aan blokjes stapelen, spelen met een bal, praten met de moeder en het overpakken van objecten van de ene naar de andere hand. Hier is Kate's pedagogische achtergrond van belang. Voor "CHAIN" wordt zij nu 'Primary Fieldworker' en gaat de wederom de MDAT vragenlijst afnemen bij alle deelnemers. Dit gaat gebeuren bij zowel ontslag uit het ziekenhuis als na 6 maanden en betekent dus veel werk voor Kate omdat er 500 kinderen met ernstige ziekte en een vorm van ondervoeding gaan meedoen aan CHAIN in Malawi.

Dit onderdeel van de MDAT vragenlijst waarbij we kijken naar de invloed van ziekte en ondervoeding op de ontwikkeling van kinderen is een samenwerking tussen de CHAIN 'site' in Malawi (waar Wieger dus een aantal maal per jaar werkt) en de CHAIN site in Kampala, Oeganda.

De tweede man op onze bescheiden Doctors for Malawi loonlijst is Chikondi Makwinja, een 'data-entry clerk'. Chikondi is nog maar recent in dienst bij Doctors for Malawi en hij voert dagelijks data in het 'data-office' van Moyo Nutritional Rehabilitation Unit (NRU). Dit is een kantoor dat in de laatste maanden dat Ellen en Wieger nog in Blantyre woonden, gebouwd werd en waar alle statussen van kinderen opgenomen tussen 2002 en nu opgeslagen liggen. Wieger is al langer bezig met dit project waarbij het idee is om, retrospectief dus, alle patiënt-informatie in te voeren. Chikondi is begonnen in 2016 en werkt als het ware terug in de tijd. Uit steekproefsgewijs onderzoek blijkt dat de kwaliteit (en leesbaarheid) van de statussen goed is tot ongeveer 2007. Daarvoor is het soms nauwelijks meer te lezen. Samen met een Canadese student bio-informatica van de Universiteit van Toronto, Dominic Wang, is een bruikbare database op internet gebouwd waar met behulp van een tablet de medische informatie ingevoerd kan worden. Via een simpel Excel bestand kunnen de data dan worden geëxporteerd naar een statistisch programma. Door het werk van Chikondi

kunnen we dan 10 jaar zorg op Moyo NRU evalueren. Zaken als mortaliteit, HIV infecties, aantal dagen opname en de relatie tussen allerlei klinische parameters onderling kunnen zo worden geanalyseerd. Omdat in de afgelopen 10 jaar een aantal belangrijke veranderingen zijn doorgevoerd in de behandeling van kinderen opgenomen met ernstige ondervoeding, is het zo mogelijk om die verandering beter te meten. Vervolgens willen wij de data van deze 10 jaar koppelen aan 10 jaar data uit een groot klinisch onderzoekscentrum in Kenia (KEMRI/Kilifi) waarmee wij alweer 3 jaar samenwerken. Op die manier kunnen de data van ongeveer 9000 Malawiaanse kinderen gekoppeld worden aan eenzelfde hoeveelheid Keniaanse patiënten. Op die manier hebben we dan de mogelijkheid om een groot cohort kinderen te onderzoeken. Dit leidt hopelijk tot meer inzicht in het 'fenotype' van ernstige ondervoeding en daarmee in betere behandeling van deze kinderen. Met fenotype wordt bedoeld de verzameling van gegevens, die samen de karakteristieken van ondervoeding vormen.. Chikondi heeft in eerste instantie een contract voor 3 maanden Wij hebben voor 2017 het plan om hem voor een stage naar KEMRI/Kilifi in Kenia te sturen waar hij nieuwe onderzoeksmethoden gaat leren. Wij hopen erg dat met voortgaande steun dit mogelijk gemaakt kan worden.

Al jaren lang is Emmanuel Chimwezi een trouwe werknemer in het onderzoeksteam waaraan Wieger leiding geeft. Hij heeft veel potentie en volgt buiten werktijd allerlei online cursussen om beter te worden in data-analyses en statistiek. DFM heeft voor 2017 het plan om hem voor een stage naar een bevriend centrum in Kenia te sturen (KEMRI/Welcome Trust in Kilifi). Daar gaat hij nieuwe onderzoeksmethoden leren.

De laatste 2 mensen die door Doctors for Malawi ondersteund worden zijn de 2 secretaresses van de afdeling kindergeneeskunde; Matilda Lali en Ellah Mawerenga. Wieger kent beiden goed en het is mooi om te zien dat Doctors for Malawi 'twee paar ogen en oren' heeft. Ellah en Matilda helpen ons met zaken als opstellen van contracten, betalingen en helpen bij het afhandelen van de correspondentie met de Medisch Ethische Commissie in Blantyre.

Onderzoek

Het "CHAIN netwerk" (***C**hildhood **A**cute **I**llness and **N**utrition Network (The CHAIN Network)*) is een samenwerkingsverband tussen drie Afrikaanse en twee Aziatische onderzoeksgroepen. Het doel is te beschrijven wat de relatie is tussen ernstige ziekte bij verschillende vormen van ondervoeding; zowel matige ondervoeding als ernstige ondervoeding. Het is namelijk al bekend dat een slechtere voedingstoestand de mortaliteit vergroot; De exacte mechanismen zijn niet bekend, en daardoor mogelijke interventies en oplossingen ook niet. Wieger geeft, naast zijn huidige functie van algemeen kinderarts in het AMC, leiding aan het Malawiaanse onderzoeksteam. Zie ook: www.chainnetwork.org

De promovenda van Wieger, Rosalie Bartels, is in december 2016 teruggekomen in Nederland. Roos heeft 3 jaar in Malawi gewoond en gaat in de komende 6 maanden de laatste 2 hoofdstukken van haar proefschrift schrijven. Zij hoopt tegen het einde van 2017 te promoveren aan de Universiteit van Amsterdam. Wieger hoopt 2 leden van de promotie commissie uit te nodigen van Afrikaanse

Universiteiten. Zij zullen te zijner tijd lastige en minder lastige vragen aan Rosalie gaan stellen.

Nieuwe plannen zijn in de maak voor een nieuwe promovenda; zij zal gaan kijken naar de overeenkomsten en verschillen tussen ondervoeding in de resource-poor setting (Malawi) versus een resource-rich omgeving als Nederland. Dit is een erg stimulerende samenwerking tussen een collega Kinder-MDL arts uit het VuMC en een andere Algemeen Kinderarts in het Emma Kinderziekenhuis/AMC. Ernstige ondervoeding in Malawi wordt vergeleken met ernstige ondervoeding in Nederland; severe acute malnutrition met anorexia nervosa.

Onderwijs

Ellen werkte mee aan de ontwikkeling van online onderwijsmodules die zelfstandig leren met professionele input op hoog niveau mogelijk maken. Zij deed dit samen met collega's van de Scotland Malawi Mental Health and Education Project (SMMHEP). Het doel van deze samenwerking was de ontwikkeling van verschillende soorten E-learning: zowel voor Geneeskunde studenten als voor de Psychiaters in opleiding tot medisch specialist. Met het opleiden van de eerste 3 Malawiaanse psychiaters in de jaren dat Ellen en Wieger in Malawi woonden, heeft een verdriedubbeling plaatsgevonden van het aantal psychiaters in Malawi. Toch zijn er nu, met daarnaast nog 2 lokaal werkende buitenlandse specialisten (met sterke links met SMMHEP) nog steeds veel te weinig specialisten om te voorzien in alle onderwijsbehoefte. Geprobeerd wordt om zo optimaal mogelijk gebruik te maken van blended learning, waarbij de aanwezige docenten worden ondersteund door e-learning modules. De betrokkenheid bij onderwijsontwikkeling binnen het AMC geeft Ellen extra expertise om in te zetten in het optimaliseren van deze werkvormen.

Ellen ging in 2016 naar Blantyre voor een congres Psychiatrie en voor het voortzetten van Psychiatrie onderwijs in Malawi.

Tezamen met het *Scotland Malawi Mental Health Education Project* blijft zij, nu van vanuit haar huidige functie als psychiater en verantwoordelijke voor het psychiatrieonderwijs binnen zowel de Bachelor als de Master geneeskunde aan het AMC/UvA, de e-learning ondersteunen aan de College of Medicine voor Master studenten en AIOS-psychiatrie...

Verdere informatie over de activiteiten vindt u ieder jaar als laatste pagina bij de jaarstukken (zie: over Doctors For Malawi -> ANBi -> financiële verantwoording)